

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 8-9-2020
Αριθμ. Πρωτ.:727/162588

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από παγετό σε καλλιέργειες αχλαδιών και κερασιών της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 7473/18-6-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας, στη δικαιοδοσία του οποίου είναι και οι ευρύτερες περιοχές της Αγιάς και του Τιρνάβου, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε κερασοκαλλιέργειες καθώς και σε αχλαδοκαλλιέργειες των εν λόγω περιοχών κατά την περίοδο της άνοιξης του 2020, διαπιστώθηκε μειωμένη παραγωγή από αίτια μη καλυπτόμενα από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές που προξενούνται στα καρποφόρα δέντρα από τον παγετό πριν από το στάδιο έναρξης της άνθησης (άνοιγμα πετάλων). Διευκρινίζεται ότι οι καλλιέργειες κερασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2020 που σημειώθηκε ο παγετός, δεν ευρίσκοντο στο στάδιο της ανθοφορίας.

Σε κάθε περίπτωση, η μειωμένη παραγωγή που παρατηρείται στις κερασοκαλλιέργειες και τις αχλαδοκαλλιέργειες των εν λόγω περιοχών οφείλεται σε αίτια μη καλυπτόμενα από τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α. (όπως, μη ομαλή ανθοφορία, ελλιπής επικοινωνία, προσβολή μυκητολογική στα αχλάδια κ.λπ.).

Πρέπει να επισημανθεί ότι το ασφαλιστικό έργο του ΕΛ.Γ.Α. βασίζεται στην εκτίμηση των ζημιών από φυσικούς κινδύνους στις καλλιέργειες, η οποία πραγματοποιείται από τους γεωπόνους εκτιμητές του ΕΛΓΑ. Οι εκτιμητές του ΕΛΓΑ διενεργούν τις εκτιμήσεις σύμφωνα με τους κανόνες της γεωπονικής επιστήμης, της επίσημης βιβλιογραφίας και των εκτιμητικών εγχειριδίων.

Η εκτιμητική διαδικασία προσέγγισης των ζημιών, το εύρος αυτών, τα αίτια και η διαμόρφωση του ποσοστού βασίζονται τόσο στην εμπειρία όσο και στη γεωπονική επιστήμη και την επιστημονική κατάρτιση.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι τα στοιχεία πιστοποιημένων μετεωρολογικών σταθμών δύναται να χρησιμοποιούνται συμβουλευτικά από τις Υπηρεσίες του ΕΛΓΑ, ωστόσο δεν αποτελούν αποκλειστική παράμετρο στις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν της επιτόπιας εξέτασης των καλλιεργειών από τους γεωπόνους εκτιμητές.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. ενημερώνονται κάθε μήνα για τα μετεωρολογικά στοιχεία από το ΚΕΜΕ (Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών), που είναι υπηρεσία του ΕΛ.Γ.Α. και το οποίο, αφού συλλέξει και επεξεργαστεί τα στοιχεία από τους αυτοπονημένους σταθμούς της ίδιας της Υπηρεσίας και από τους πιστοποιημένους φορείς (Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία), στη συνέχεια τα διαβιβάζει μηνιαίως στα τοπικά Υποκαταστήματα του ΕΛ.Γ.Α. Τα εν λόγω στοιχεία αφορούν μετρήσεις (π.χ. θερμοκρασίας, ανέμων, βροχής κ.λπ.), έτσι ώστε οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. να είναι πλήρως ενημερωμένες για τα καιρικά φαινόμενα.

Ωστόσο, η μειωμένη παραγωγή (ακαρπία) που παρατηρείται σε δενδρώδεις καλλιέργειες (όπως, κερασοκαλλιέργειες, αχλαδοκαλλιέργειες) δύναται να ενταχθεί σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη συγκομιδή και δίδονται στο ΥΠΑΑΤ,

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών (απαραίτητη προϋπόθεση για έναρξη της διαδικασίας),

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών,

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και

ε) να τεκμηριώνεται για τις ασθένειες ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα καταπολέμησής τους και να έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι καλλιεργητικές φροντίδες και τεχνικές που προβλέπονται στις καλλιέργειες.

Όσον αφορά στα θέματα χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σημειώνεται ότι αυτά ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 316/2019 της Επιτροπής. Οι κυριότερες τροποποιήσεις είναι οι κάτωθι:

1. Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε 134.272.042 € και κατά παρέκκλιση σε 161.126.460 € σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού.

2. Το ύψος ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 20.000 € και κατά παρέκκλιση το ποσό των 25.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.
3. Θεσπίζεται η, προς το παρόν προαιρετική, δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου εκ μέρους των κρατών μελών προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου που ισχύουν για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Επισημαίνεται ότι, η δημιουργία του εν λόγω μητρώου είναι υποχρεωτική για όσα κράτη μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης.
4. Η περίοδος ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 παρατείνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2027.

Επιπλέον, για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 απαιτούνται:

- α) η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγνώριση της ανάγκης χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης και
- β) ο υπολογισμός του συνολικού ποσού που θα χορηγηθεί.

Τέλος, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι και στον τομέα των οπωροκηπευτικών η δραστηριοποίηση των παραγωγών όλων των τομέων μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών, μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Επιπλέον, για όλους τους τομείς και ειδικά για τους τομείς που δεν καταβάλλονται συνδεδεμένες ενισχύσεις, υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.) στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020,
- την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020 και

- την έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο